

How Music Helps in Music Therapy and Everyday Life

מאת: Gary Ansdell

סקירה ע"י: מאיה טוויג, סטודנטית בתוכנית M.A. בתרפיה במוסיקה באוניברסיטת חיפה.

את הרושם של אוטופיה מוסיקלית. הוא עוסק, אמנם, במה שהמוסיקה מאפשרת, תכונותיה ואופני השימוש השונים, אך בו בעת אינו מתעלם מהפרדוקסים שהיא עלולה לעורר.

אנסדל ממחיש, באמצעות דוגמאות ותיאורי מקרה מפי מוסיקאים, מטופלים ומטפלים במוסיקה, את אופני השימוש במוסיקה, תרומתה לחיי היום יום, להתמודדות עם חולי ועם נסיבות חיים בלתי צפויות. הוא ממקם את המוסיקליות במרכז, כאמצעי לאינטראקציה עם החברה והסביבה. סיפורים ועדויות אלו (מהראיונות שקיים) תורמים להמחשת הרעיונות המובאים בספר ויוצרים נקודת השקפה בין הקורא לתפיסתו של אנסדל.

לסיכום, מוסיקה איננה "גולת קסם". זה לא מה שהיא עושה לנו אלא האופן שבו אנו משתמשים במה שהיא מציעה ובמה שהיא מאפשרת. מוסיקליות אינה כישרון אם כי יכולת. היא טבעית לנו כשם שדיבור טבעי. לכולנו יש את היכולת ואת האפשרות לעסוק בפעילות מוסיקלית עם אחרים ובתוך כך ליצור קשר טוב יותר עם העצמי, האחר והקהילה. כוחה של המוסיקה משקף את הכוחות הטמונים בנו, ואילו השימוש בה מנגיש אותם. כאמור, אין מדובר באוטופיה, קיימים פרדוקסים וקשיים הנלווים לכל הישג. אנסדל מסיים את ספרו במסקנה: "When we say that music helps, what we are really saying is that music helps us to help each other"

ביבליוגרפיה

Pavlicevic, Mercedes and Ansdell, Gary. (2009).
Between Communicative Musicality and Collaborative
Musicing. In Stephen Malloch and Colwyn Trevarthen
(eds), *Communicative Musicality*. Oxford: Oxford
University Press.

הממשק של אומנות המוסיקה עם ממדי קיום אחרים עתידים כימייה של המוסיקה. תחום הטיפול איננו שונה מבחינה זו מנקודות חיבור אחרות של מוסיקה על ציר הקיום האנושי. האם מוסיקה עוזרת? וכיצד? על שאלות אלו בדיוק ניסו להשיב תיאורתיקנים ופילוסופים שונים ב-2500 השנים האחרונות, החל מאריסטו ואפלטון וכלה בתרפיסטים במוסיקה בימינו אנו, כדוגמת אנסדל. בספרו החדש, אנסדל מגייס ומאגד תיאוריות שונות לכדי פרספקטיבה אקולוגית, אשר בבסיסה עומד מודל המתבסס על ההנחה כי מוסיקליות היא תכונה אנושית בסיסית.

"כולנו נולדים כמוסיקאים", טוען אנסדל. בדומה להוגים מתחומים שונים (ביניהם: P. Nordoff, C. Robbins, V. Zuckerandl and D. Hodges), הוא סבור כי מוסיקליות אינה זכותם של מתי מעט, והיא קיימת בכולם גם אם יש לעורר אותה. אנסדל מעניק מובן פרשני רחב לעיסוק האנושי במוסיקה ומבדיל בין שלוש קטגוריות של עיסוק מוסיקלי. לפי המודל שהתווה (Pavlicevic & Ansdell, 2009), מוסיקליות (Core musicality) הינה יכולת אנושית מולדת המאפשרת מעורבות עם אחרים (Musicianship) באמצעות השתתפות בפעילות חברתית מוסיקלית כלשהי (Musicking). כך למשל, נגן בתזמורת, מאזין לקונצרט ותלמיד לפסנתר המתאמן בגוף – כולם עוסקים ב-Musicking.

ההתייחסות למוסיקה כאל פעילות שניתן להיות מעורב בה, להבדיל מאובייקט שיש להתייחס אליו, משקפת נקודת מבט אקולוגית יותר. במילים אחרות, מוסיקליות היא אמנם יכולת מולדת, אינדיווידואלית, אך עיקרה בא לידי ביטוי בהקשר חברתי רחב יותר ונועד להעצים קשרים בין אישיים, קהילתיים ותרבותיים כאחד. יתר על כן, החוויה המוסיקלית המשותפת תורמת לגיבוש הזהות, חיזוק תחושת השייכות ואף להתמודדות עם סטיגמות. עם זאת, אנסדל אינו מנסה ליצור